

MOEDER SWAAKI

Een familievoorstelling

door

JOLANDA VERBERK

TONEELFONDS J. JANSSENS B.V. – 2000 Antwerpen

Tel: 03 366 44 00

E-mail: bestellen@toneelfonds.be

Website: www.toneelfonds.be

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **MOEDER STAAKT** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties, Facebook en eventuele andere publicaties de volledige titel(s) en naam van de oorspronkelijke auteur: **JOLANDA VERBERK** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van Toneelfonds J. Janssens bv.

Wettelijk depot D/2023/0220/051
ISBN 9789038517223

Copyright: © 2023 Toneelfonds J. Janssens bv

Internet: www.toneelfonds.be
E-mail: bestellen@toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij **TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen**

Telefoon 03 366 44 00

Website: www.toneelfonds.be

Email: rechten@toneelfonds.be

IBAN: BE37 3631 4081 3728 BIC: BBRUBEBB

Geen enkele andere instantie dan TONEELFONDS JANSSENS heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Aanvraag vergunning tot opvoering:

Aankoop van minimaal 5 tekstboekjes bij de uitgever.

Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be.

Zie ook de brief, welke u bij aankoop van de scripts heeft ontvangen (tevens bewijs van aankoop tekstboekjes bij uitgever), of informeer ons via de mail/per post. Bij vragen kunt u bij ons informeren. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens. Eventueel extra voorstellingen dienen uiterlijk 1 dag voor de dag van de opvoering te worden aangegeven.

U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Aanvraag vergunning tot HER-opvoering(en):

1. Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be of via de mail/per post met uw gegevens naar Toneelfonds Janssens. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens

2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% boete worden verhoogd. Het tarief wordt met boete verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen vier weken voorafgaand aan de voorstelling. Algemene voorwaarden zie www.toneelfonds.be.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten NEDERLAND: I.B.V.A. HOLLAND BV, afd. Auteursrechten, Postbus 363, 1800 AJ Alkmaar Telefoon (072) 5112135 – info@ibva.nl. Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONAGES

(4 dames – 1 heer – Fig.)

MOEDER CHRISTA:

VADER JAN:

DOCHTER EVELIEN:

DOCHTER HANNE:

OMA RITA:

2 kabouters, evt. kinderen

DECOR

Het toneel is opgebouwd uit een keuken (*met een getekend aanrecht voor een tafel geplakt en een tafel met 5 stoelen*) en een woonkamer met bankstel, salontafel en tv. Buiten het toneel is aan de ene kant “de hal en de trap naar boven (het naar boven lopen wordt met overdreven voetstappen nagebootst)”, aan de andere kant buiten het toneel is de “wasruimte en de achterdeur”. Alles wat buiten het toneel wordt gezegd, wordt met duidelijke stem en behoorlijk hard geroepen. In de kamer is het een bende: rondslingerende kledingstukken, kopjes en glazen, lege chipzakken en snoeppapiertjes.

(Als het gordijn opengaat, zitten vader Jan, moeder Christa en dochter Evelien aan tafel. Moeder staat op en roept naar boven.)

CHRISTA: Hanne, opstaan!

HANNE: *(mompel-mompel)* Jaaahaa.

(Moeder gaat weer zitten en maakt broodtrommeltjes klaar)

JAN: *(leest de krant terwijl hij eet)* Moeder, ik ben vanavond waarschijnlijk wat later thuis. Er komt een nieuwe vertegenwoordiger die vandaag met mij mee loopt. Zal wel een beetje uitlopen.... *(kijkt terwijl hij praat niet op uit zijn krant en propt halverwege een boterham in zijn mond en drinkt van zijn koffie. Omdat hij dat allemaal doet terwijl hij leest én praat knoeit hij een klets koffie op de grond)*

CHRISTA: Jan! Je knoeit.

JAN: Ja lief, ik zie het ook. *(telkens als vader een stuk van de krant heeft gelezen legt hij het naast zich op de grond)*

EVELIEN: Had je mijn jas nog gewassen, mama? Die had ik gisteren bij de wasmachine op de grond gegooid. Dat had je toch wel gesnapt, hé?

CHRISTA: Ja schat, maar je had wel even je zakken leeg mogen maken. En zat nog geld in je zak en je mobieltje zat er nog in. Voor hetzelfde geld had ik het hele zaakje mee gewassen.

EVELIEN: Als jij hem toch vast hebt om te wassen is het toch logisch dat jij die zakken dan even nakijkt...

CHRISTA: Ja lekker makkelijk. Waar blijft Hanne eigenlijk, ik heb haar een kwartier geleden voor de tweede keer geroepen.

EVELIEN: Toen ik net naar beneden kwam lag ze nog lekker te ronken op haar bed...

CHRISTA: Wel verdorie, ze heeft een toets op school en móet nog ontbijten! Haar bus rijdt al over een kwartier. *(staat op en loopt naar de zijkant van het toneel, waar de trap naar boven is, roept hard:)* Hanne, kom met je luie donder onmiddellijk uit bed!

HANNE: *(nog niet in beeld, roept op een slaperige toon van achter het toneel)* Shit, ik kom al!

(Moeder gaat terug zitten en smeert verder aan de boterhammen voor de lunchpakketjes van haar 3 gezinsleden)

EVELIEN: Is mijn lunch al klaar? Ik ga vertrekken hoor. *(Haalt een paar schoenen uit de kast buiten toneel, trekt ze aan, kijkt eens kritisch naar beneden):* Hmmm, dat staat voor geen meter. *(gooit de schoenen uit in de keuken, loopt terug naar de hal, pakt een ander paar en trekt die in de keuken aan. Borstelt nog even haar haar en gooit de borstel op haar stoel.)*

EVELIEN: Ma, mijn lunch, is ie nou al klaar?!

CHRISTA: Ja, kalm een beetje. Hier. *(geeft de broodtrommel aan Evelien)*

EVELIEN: O ja, breng jij vandaag even mijn tennisracket naar de sportzaak, ze zouden 'm opnieuw bespannen. En mijn trainingspak moet nog gewassen worden. Vanavond heb ik les. Haal jij het racket dan om half vijf even op, want dan ben ik nog niet terug van school. *(trekt ondertussen haar jas aan, pakt haar schooltas en broodtrommel, wacht het antwoord van moeder niet af en spurt de deur uit.)*

CHRISTA: Wo, wat was dat allemaal. Personal Assistent Christa tot uw dienst.

JAN: *(kijkt niet op uit zijn krant)* Wat schat?.....

CHRISTA: Ach, laat ook maar.

HANNE: *(komt met haar haar in de war en een bus haarlak in haar hand de keuken binnen gestormd, en roept geïrriteerd)* Verdorie, ik ben al veel te laat, had me dan wat eerder geroepen!

CHRISTA: Ik heb je al twee keer eerder geroepen, maar jij komt gewoon niet uit je bed.

HANNE: Waar is die stomme haarborstel nou weer?!

CHRISTA: Die heeft je zusje op de stoel daar gelegd.

HANNE: Dat ze 'm gewoon op zijn plek legt! *(borstelt in rap tempo haar haar, spuit er wat lak in uit de bus die ze heeft meegebracht en gooit alles weer op de stoel. Kijkt op haar horloge)* Smeer eens gauw een boterham met hagelslag, mam. Dan ga ik even vlug naar de wc. *(rent weer het toneel af)*

CHRISTA: Het lijkt hier wel een pension voor pubers in de stress... *(smeert een boterham)*

HANNE: *(komt terug binnengerend en struikelt over de schoenen van Evelien.)* Verdo...

CHRISTA: Hé, let een beetje op je woorden!

HANNE: *(schopt een keer tegen de schoen en trekt haar jas aan, doet haar rugzak op haar rug en vraagt in de ruimte:)* Broodtrommel al klaar?

CHRISTA: Ik neem aan dat je dat aan mij vraagt?

HANNE: Nee, aan papa, nou goed.

JAN: Huh, watte, mis ik iets?

CHRISTA: Nee, hoor je mist niets, alleen het afscheid van je dochters.

JAN: Hmmm... *(en leest weer verder)*

HANNE: Nou, is ie klaar?

CHRISTA: *(duwt de broodtrommel in de rugzak op Hannes rug en geeft haar een schouderklopje)* Succes met je tentamen.

HANNE: O ja, wil je op mijn kamer straks eens zoeken naar mijn geschiedenisboek? Dat paarse, weet je wel? Ik kan het nergens vinden en *(pakt vlug de boterham met hagelslag van het bord, propt een hap naar binnen, praat verder met volle mond)* ik moet het vanavond hebben. Ik ga meteen na het eten bij José studeren. Dus zorg je dat ik om vijf uur kan eten? *(rent naar buiten en roept van achter het toneel nog)* Dag hoor.

JAN: *(kijkt niet op uit zijn krant)* Dag Evelien.

CHRISTA: Dat was Hanne hoor, Evelien ging al tien minuten geleden de deur uit.

JAN: Oh.... *(en leest lekker door)*

HANNE: *(komt terug binnen gevlogen)* Mijn buskaart, mijn buskaart, waar is dat krenge?!

CHRISTA: In je portemonnee, ik zag hem gisteren liggen op de keukentafel en heb hem toen maar terug in je portemonnee gestopt.

HANNE: Oké ma. *(en vliegt weer naar buiten)*

CHRISTA: *(schudt haar hoofd en gaat weer zitten, neemt een slok van haar koffie)*
Getver, koud, hoe zou het komen...

JAN: Wat schat, is je koffie koud, tja dan had je 'm eerder op moeten drinken... *(gooit het laatste stuk krant op de grond, drinkt zijn koffie op en gaat naar boven, roept)*
Christa?!

CHRISTA: Jaahaaah?

JAN: Heb jij de haarborstel gezien?

CHRISTA: Jaahhaah!

JAN: Waar is hij dan, hij ligt niet op zijn plaats, waarom ruimen die meiden nou nooit iets op!?

CHRISTA: Hij ligt hier in de keuken! *(staat op en pakt de haarborstel van de stoel)*

JAN: *(komt weer binnengelopen, pakt de haarborstel aan en borstelt zijn haar)*
Heb jij mijn schoenen gisteren nog gepoetst, ik moet wel een nette indruk maken op die nieuwe vandaag.

CHRISTA: Ja schat, ze staan glimmend en wel in de hal.

JAN: Ha fijn. *(gooit de borstel op de tafel waardoor er pak hagelslag omvalt)*
Sorry! *(moeder loopt naar de tafel, gaat weer zitten en zet de hagelslag recht, vader loopt naar de hal en doet zijn schoenen en jas in de keuken aan.)*
Mijn lunch, is die al klaar?

CHRISTA: Ik dacht het wel.

JAN: Toch geen dingen met knoflook hé, ik moet vandaag de baan op, weet je nog? O ja, als ik straks thuiskom, kun je mijn eten dan even opwarmen. Ik moet om acht uur wel het voetbal kunnen zien! Zet je ook een biertje koud?

CHRISTA: Ja, is prima hoor.... Daag.

JAN: Doe het maar lekker rustig aan vandaag, zoals altijd. Heerlijk dat je geen drukke baan hebt, toch? Kun je helemaal je eigen ding doen... Daag en tot vanavond. *(loopt het toneel af)*

CHRISTA: *(kijkt met haar hoofd in haar handen de slordige keuken en kamer eens rond en staat op. Begint dan tegen het publiek te praten. Boos)* Doe maar lekker rustig aan, zoals altijd.... Daar krijg je toch moordneigingen van.... Kennen jullie dat? Herkennen jullie mijn gezinnetje. Moeder zijn oké, echtgenote zijn oké. Maar ik ben geloof ik onderweg ergens Christa kwijtgeraakt..... Ach... zielig gezeur.... Ik ga de boel maar eens opruimen, tenslotte werk ik niet en heb ik daarom ook blijkbaar alléén de taak het huis netjes te houden. *(gaat opruimen en praat intussen verder tegen het publiek, ruimt eerst de tafel af)* Kijk nou, zo'n tafel afruimen, je bent er een paar minuten mee bezig. Das toch niet zo lang. Maar als je het even samen doet ben je nog veel sneller klaar... *(Pakt een doekje mee als ze haar eerste tafelspullen heeft weggebracht en boent de vloer waar vader de koffie knoeide)* Iedereen heeft het te druk om het huishouden mee te doen..... Oké, wassen, strijken, eten koken, daar kan ik allemaal wel mee leven. Maar *(zwaait de vieze doek in de lucht)* je eigen knoeiboel niet opruimen *(pakt de krantdelen van de vloer en steekt ze omhoog)* en je gelezen krant op de grond laten slingeren, dat is toch gewoon respectloos. Zo van: ik ben er te goed voor en heb het veel te druk, daar hebben we een moeder voor die toch de hele dag niets doet. *(loopt naar de kamer)* En kijk dit nou, het was best gezellig gisterenavond,

samen een film gekeken. Ik ging wat eerder naar bed, de rest keek nog even het nieuws. *(pakt ondertussen de lege glazen van de tafel en brengt ze naar de keuken)* Lege glazen gewoon laten staan, hoor, daar hebben we kaboutertjes voor. *(loopt terug naar de kamer en ruimt de lege schaaltes en chipzakjes op, in de keuken)* Die zie je niet, maar als wij uit school en van ons werk komen zijn ze geweest. Je hoeft ze niet te betalen, ze werken gratis. Je hoeft ze niet te bedanken, ze doen het graag. *(loopt naar achter het toneel (hal) en roept)* en ze doen ook de was, die moet je dan wel laten slingeren *(komt terug met een lege wasmand en loopt naar de kamer, waar ze de kledingstukken in de wasmand gooit)* anders vinden ze hem niet. Het beste ligt de was op plekken waar je er over struikelt. Sorteren doen ze ook, dus gooi bont en wit vooral door elkaar. Ze ruiken ook zelf of iets schoon is of gewassen moet worden.

(Ondertussen komt oma Rita langs de achterdeur binnen en hoort het verhaal aan, Christa ziet haar niet)

Ze brengen je tennisracket naar de sportzaak, ze wassen je trainingspak, poetsen je schoenen zonder dat je het vraagt, zetten je pilsje koud, warmen je eten op dat ze uren eerder al klaarmaakten, o ja, en ze zoeken ook nog je geschiedenisboek. En het is allemaal GRATIS en voor niets. De kaboutertjes hoeven geen dank je wel, geen waardering en geen respect. Waar in hemelsnaam kweken ze zulke kaboutertjes?

OMA RITA: Blijkbaar bij mij thuis....

CHRISTA: Oh moeder, ik had je niet binnen zien komen...

OMA RITA: Je had het veel te druk met mopperen over kaboutertjes. Ben je bijgelovig geworden?

CHRISTA: Nou nee, ik geloof het niet, al zou ik willen dat ze wél bestonden. Ik kreeg hier vanochtend weer sterk het idee dat ik ieders persoonlijke huissloof ben, alleen omdat ik geen baan buitenshuis heb.

OMA RITA: Tja, als je dat de keel uithangt zul je dat hen zelf duidelijk moeten maken.

CHRISTA: Ja, en hoe? Ik vraag het al honderd keer of ze even dit en dat, zus of zo willen doen. Maar nog steeds schijnt niemand te begrijpen dat als er iets op de trap ligt dat de eerstvolgende PERSOON dat mee naar boven moet nemen, en niet de eerstvolgende MOEDER. Of dat ze zélf een nieuwe wc rol moeten hangen als ze het laatste velletje hebben gebruikt. Of dat ze hun was in de wasmand moeten gooien en niet over alle stoelen en op de grond....

OMA RITA: Ik hoor dat je je buik er goed vol van hebt.

CHRISTA: Ja, behoorlijk. Ik moet bijna een dagschema opstellen om aan ieders wensen en eisen te kunnen voldoen. Ik ga trouwens eerst even dat boek van Hanne zoeken, anders vergeet ik dat. Daarna ga ik naar de sportzaak Eveliens racket wegbrengen. Ga je even mee naar de stad?

OMA RITA: Ja gezellig, er is een nieuw cafeetje in de buurt van de sportzaak, zullen we daar gaan koffiedrinken? Dan kun je even ontspannen. *(trekt de volle wasmand uit de handen van Christa en zegt)* Moet deze in de machine?

CHRISTA: Ja, *(pakt het laatste wasgoed van de grond, Eveliens trainingspak en gooit het bovenop de volle wasmand)* met dit trainingspak erbij. Wil jij dat even doen, dan zoek ik het boek.

(Beide dames lopen van het toneel om hun ding te doen. Christa naar rechts en neemt meteen de slingerende schoenen van Evelien, de haarlak en borstel mee,

Rita naar links, Christa komt al snel terug met haar jas aan en Eveliens racket in haar hand, oma Rita komt van de andere kant terug met een lege wasmand die ze op de keukentafel zet)

Hannes geschiedenisboek lag dus gewoon onder haar bed. Waarschijnlijk er onder geschopt toen ze struikelde over de enorme bende in haar kamer. Ik kon er amper lopen.

OMA RITA: Niet naar kijken meid, zelf laten opruimen.

CHRISTA: Ja maar dan...

OMA RITA: Uh, niet weer zelf aan beginnen. *(haakt haar arm in die van haar dochter en trekt haar mee)* Kom, we gaan er een gezellig dagje van maken. We gaan koffieleuten en lunchen en komen straks pas weer terug.

CHRISTA: Maar het eten, de was en de rommel...

OMA RITA: Laat maar even.... We gaan eerst relaxen.

(De dames lopen de deur uit)

Het toneel is even leeg, dan komt er een kabouter met een bordje voorbijgelopen.
Op het bordje staat: 8 uur later

(Rita en Christa komen binnengelopen. Rita met een racket en Christa met een zak van de afhaalchinees.)

CHRISTA: Goed idee, moeder, afhaalchinees *(steekt de zak in de lucht)* Ha, ben ik lekker snel klaar met koken vandaag.

OMA RITA: Tja, soms moet je het jezelf even makkelijk maken. Vervelend zeg, die stakende buschauffeurs, zo'n taxi kost toch veel geld.

CHRISTA: Wel ja, ze gooien het werk er maar bij neer, net zo gemakkelijk.... Hé..... Dat is het!

OMA RITA: Wat is wat?

CHRISTA: De oplossing voor mijn probleem.... Ik ga STAKEN!

OMA RITA: Hoe zie je dat voor je?

CHRISTA: Ik was niet meer, ik kook niet meer, ik ruim niets meer op, ik doe alleen mijn eigen dingen! Eens zien of ze dan beseffen wat ik allemaal voor ze doe! Wacht ik schrijf even een soort speech. *(gaat aan de tafel even een briefje schrijven, zet de chinees op de keukentafel)*

OMA RITA: *(schiets in de lach)* Tja, het is het proberen waard...

EVELIEN: *(Evelien komt binnengerend. Evelien grist het racket uit oma's hand en zegt:)* Hoi Oma en mama... *(en rent naar boven)*

(Rita en Christa kijken haar verbouwereerd na terwijl Evelien rechts van het podium verdwijnt)

(roept van boven) Ma, waar is mijn trainingspak, heb je dat niet gewassen?

CHRISTA: Jawel, maar het moet nog even in de droger.

EVELIEN: *(roept weer van boven)* Ja, doe dat dan eerst even, straks ben ik te laat!

OMA RITA: Ik snap wat je bedoelt, Christa.

CHRISTA: *(staat op van de tafel en loopt met de lege wasmand naar de wasruimte links van het toneel)*

OMA RITA: *(roept)* Hé, en je staking dan, ben je die al vergeten?

CHRISTA: Oh nee, *(loopt ondertussen verder achter het gordijn)* maar die moet je eerst fatsoenlijk aankondigen, dan doen ze bij de trein- en busstakingen ook!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via
www.toneelfonds.be de tekst bestellen en toevoegen
aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

bestellen@toneelfonds.be

03 3664400

**TONEEL
FONDS** **ANSSENS**
Voor de juiste keuze